

Şeytan üçgeninde Demokrasi oyunu

Prof. Dr. rer. nat. D. Ali Ercan

daliercan@gmail.com

YÜKSEK TİCARETLİLER DERNEĞİ

14 Eylül 2012, Ankara

DEMOKRASİ NEDİR ?

Grekçe **δημος** (halk) ve **κρατος** (Kuvvet, iktidar) kelimelerinden

“halkın halk tarafından yönetimi”

anlamına gelen Demokrasi'nin (halkçılık)

temel evrensel karakteristikleri

“eşitlik” ve “özgürlük” tür.

Eşitlik ilkesi gereğince, seçimlerde

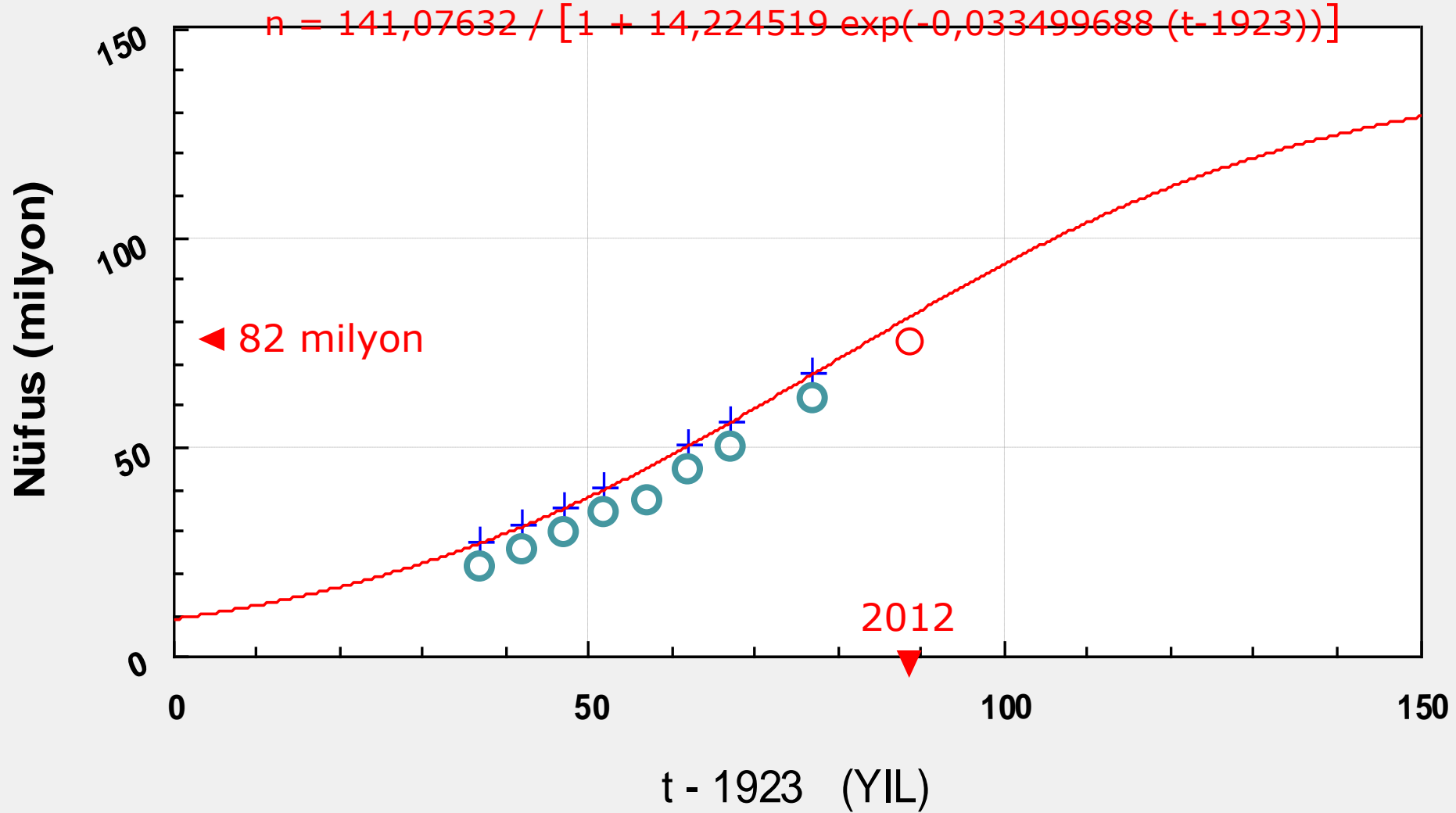
her yurttaşın eşit ağırlıklı bir oyu vardır !?

T.C. resmi nüfus sayım sonuçları:

1960	27,75	milyon
1965	31,39	
1970	35,61	
1975	40,35	
1980	44,74	*
1985	50,66	
1990	56,47	
2000	67,80	

[DİE2004 sayfa 27]

Türkiyenin Nüfusu

**Kadın başına
ort. çocuk sayısı**

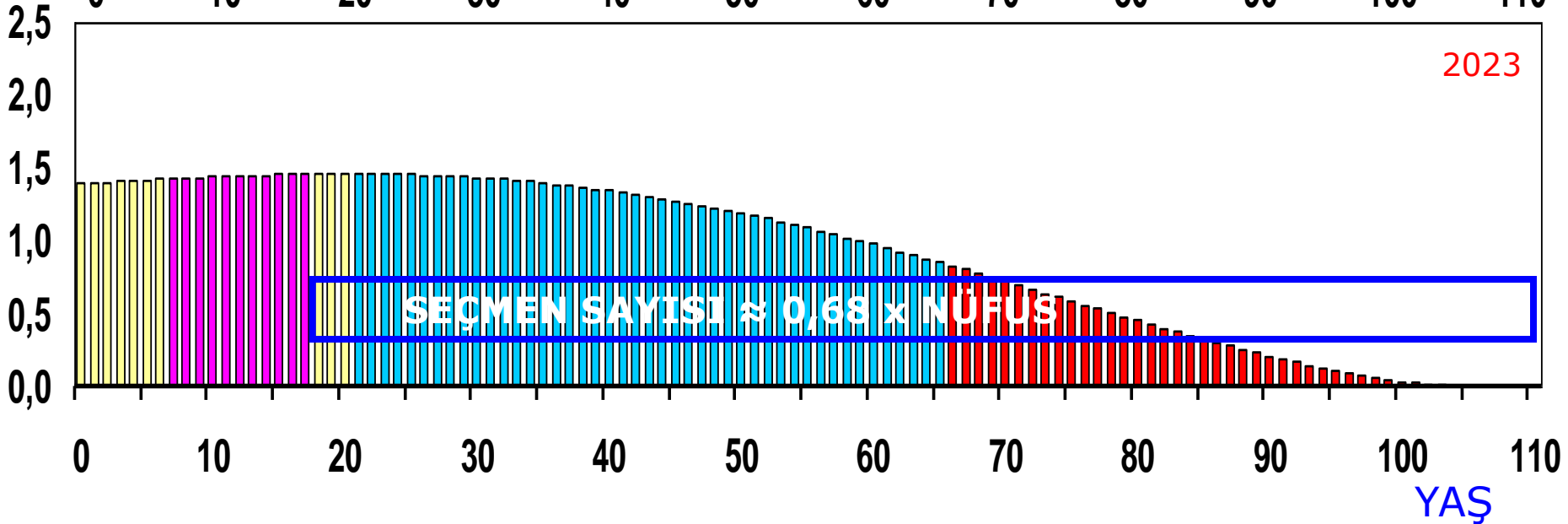
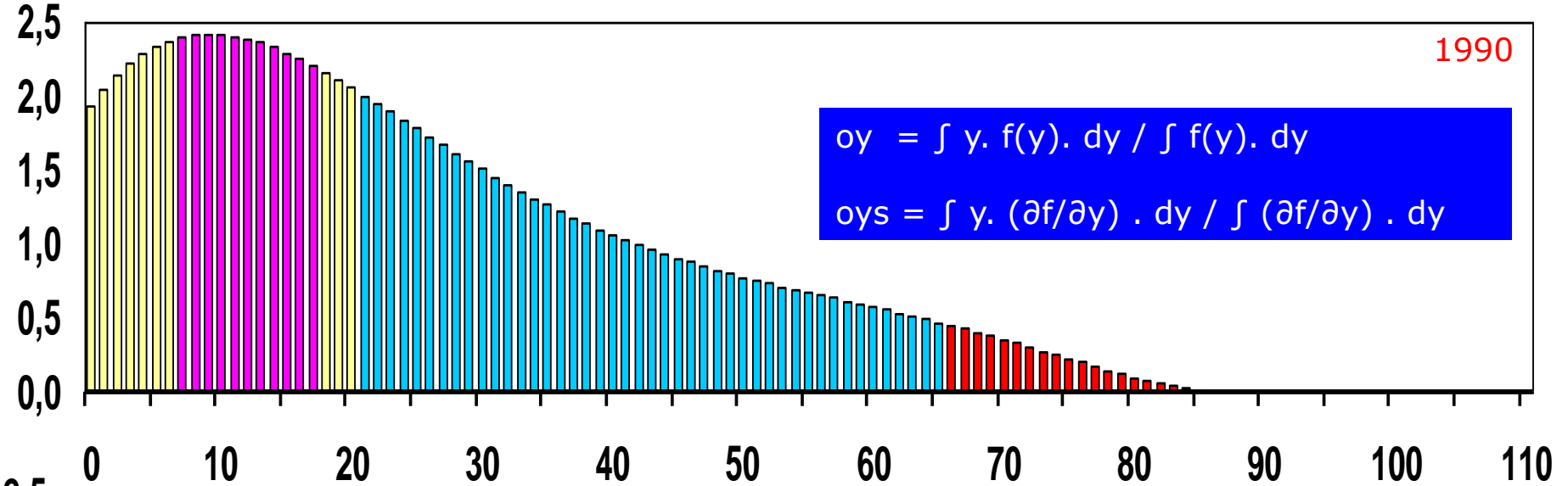
$$C = \frac{d - 2,05}{y}$$

**Yıllık nüfus
artış hızı**

**Ortalama
yaşam süresi (yıl)**

%

YAŞ DAĞILIMI

Yıl	n milyon	c binde	y yıl	d
1990	56,475	20,2	51,4	3,09
2000	67,877	17,4	57,3	3,05
2010	79,640	14,6	63,4	2,98
2020	90,909	11,9	69,5	2,88
2030	101,15	9,4	75,6	2,76

Türkiye'nin 2012 Yılı Demografik Değerleri

Nüfus.....82,0 milyon
Seçmen.....55,7 milyon

Nüfus artış hızı.....% 1,40
Ortalama yaşam süresi.....64,6 yıl
Doğumda beklenen ömür.....75 yıl
Kadın başına çocuk sayısı.....2,95

$$0,22 \times 4,00 + 0,78 \times 2,65 \rightarrow 2,95$$

BİR SKANDAL :

TÜRKİYE, MATEMATİK BİLMEYENLER TARAFINDAN YÖNETİLİYOR!

YSK SEÇMEN SAYISI

æ

2002 : 41,4 milyon	seçmen yaşı 20	43,0
2007 : 42,8 milyon	seçmen yaşı 18	51,8
2011 : 52,5 milyon	seçmen yaşı 18	55,0

BU SKANDALA KARŞIN YSK ve TUIK BAŞKANLARI İSTİFA ETMEDİ!

14.09.2012

Prof. A. Ercan ŞEYTAN
ÜÇGENİNDE DEMOKRASİ

9

KÜRT NÜFUS

- *20.10.1927 sayımında Türkiye'nin Nüfusu 13,65 milyon ve "anadili kürtçe" olanların sayısı 1,1 milyon idi.. (% 8,7)*
- *2000 yılında Prof. Şaban Kuzgun başkanlığında Erciyes, İnönü, Fırat Üniversitesinden bir araştırma kümesinin bulgusuna göre Kürt nüfus 12,6 milyon (% 18,6)*

- *Buna göre, Kürt popülasyon 1927-2000 arasında yıllık ortalama % 3,3 artış kaydetmiştir; ortalama yaşam süresi $y \approx 65$ yıl alındığında, kadın başına ortalama çocuk sayısı $d \approx 4$ demektir..*
- *‘kadın başına ortalama 4 çocuk’ ve yıllık % 3 artışla, Kürt nüfus 2010’da 17 milyon (%21) , 2020’de 23 milyon (%25) , 2030’da 31 milyon (%30) olacaktır..*

BİR SAPTAMA :

DEMOKRASİ ŞEYTAN ÜÇGENİNDE

14.09.2012

Prof. A. Ercan ŞEYTAN
ÜÇGENİNDE DEMOKRASİ

12

DÜNYANIN EN ANTİDEMOKRATİK SEÇİMİ

2002 TÜRKİYE GENEL MİLLETVEKİLİ SEÇİMİ

Seçmen sayısı : 43,0 milyon % 100,0

Katılım : 32,8 milyon % 76,3

Geçerli oylar : 31,5 milyon

Baraj : % 10

Temsil edilen oy : 17,3 milyon % 40,2

DÜNYANIN EN ANTİDEMOKRATİK SEÇİMİ

2002, TÜRKİYE

AKP	:	10 848 704	→	365 MV	100
CHP	:	6 114 843	→	177 MV	117
BAĞIMSIZ	:	302 801	→	8 MV	127

**2002 yılında yurttaşların % 60 kadarı
TBMM'de temsil edilmedi!**

**Toplam seçmen sayısının dörtte
birini temsil eden bir parti,
Ülkeyi 5 yıl boyunca tek başına yönetmiştir.**

% 10 BARAJ

**VİLAYET
KONTENJANI**

**D'HONDT
YÖNTEMİ**

1- SEÇİM BARAJI

Rusya	% 7
Almanya, Belçika, Macaristan, Polonya, Çekya, Slovakya	% 5
Avusturya, Bulgaristan, İtalya, Norveç, Slovenya, İsveç	% 4
İspanya, Yunanistan, Romanya, Ukrayna	% 3
Danimarka	% 2
Hollanda, Finlandiya, İrlanda, İzlanda	Baraj yok

2- VİLAYET KONTENJANI

MUĞLA.....909 BİN → 6 MV

ORDU..... 799 BİN → 6 MV (-1)

ÇORUM.....595 BİN → 4 MV

MUŞ.....452 BİN → 4 MV

EDİRNE..... 434 BİN → 3 MV (+1)

BİNGÖL .....284 BİN → 3 MV

KARAMAN.....259 BİN → 2 MV

TUNCELİ.....85 BİN → 2 MV

5 milyon

5 milyon

Siirt,
Nevşehir,
Kırıkkale,
Bolu, Hakkari,
Bingöl, Burdur, Karaman,
Kırşehir, Karabük, Erzincan,
Yalova, Bilecik, Sinop,
Bartın, Çankırı, Iğdır,
Artvin, Gümüşhane, Kilis,
Ardahan, Tunceli Bayburt

A N K A R A

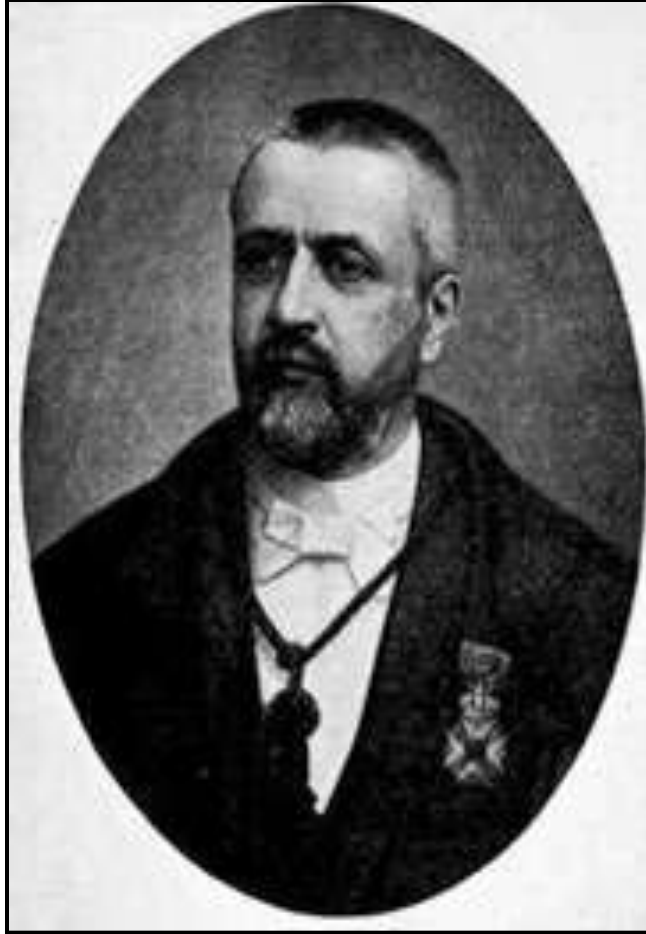
31 MİLLETVEKİLİ

171 oy

53 MİLLETVEKİLİ

100 oy

3- d'HONDT YÖNTEMİ

Victor d'Hondt
1841-1901

Bir seçimde partilerin aldıkları oy sayısına göre milletvekili sayısını belirleyen yöntem.

1. konumdaki partiyi öbürlerine göre avantajlı konuma taşıyan ve **"Temsilde adalet"** sağlamayan bu yöntem, **"Yönetimde istikrar"** İlkesini ön planda tutan 27 ülkede uygulanmakta.

Arjantin
Avusturya
Belçika
Bulgaristan
Çekya
Doğu Timor
Ekvador
Finlandiya
Galler
Hırvatistan
Hollanda
İskoçya
İsrail
İzlanda
Japonya
Kolombiya
Macaristan
Makedonya
Paraguay
Polonya
Portekiz
Romanya
Sırbistan
Slovenya
Şili
Türkiye

3- d'HONDT YÖNTEMİ

700 GEÇERLİ OYDA 4 MİLLETVEKİLİNİN
D'HONDT YÖNTEMİYLE BÖLÜŞÜMÜ

		/1	/2	/3	/4
A :	303 (%43,3)	303,0	151,5	101,0	75,3
B :	200 (%28,6)	200,0	100,0	66,7	50,0
C :	100 (%14,3)	100,0	50,0	33,3	25,0
D :	97 (%13,8)				

Toplam 700

A → 3 MV % 75,0
B → 1 MV % 25,0
C → 0 MV % 0,0

B 'DEN 25 OY, C ve D'DEN 199 OY
'ALINARAK'
A'NIN HESABINA **EK 224 OY**
YAZILMIŞ OLUYOR..

D'Hondt yönteminde 1. partinin kazanç faktörü ortalama %15'tir !!

SEÇİMLERE KATILIM ORANLARI

Kasım 2002	Genel Seçim	% 76
Temmuz 2007	Genel Seçim	% 71
Mart 2009	Yerel yönetim Seçimi	% 75
Eylül 2010	Anayasa Referandumu	% 71

ANAYASA OYLAMASI

KATILMAYAN	% 28,8		
GEÇERSİZ	% 1,3		
'EVET'	% 40,5	0,405 / 0,699	→ % 57,9 EVET
'HAYIR'	% 29,4	0,294 / 0,699	→ % 42,1 HAYIR

**MEVCUT ANAYASA, HALKIN YALNIZCA %40'ının
'EVET' DEDIĞİ BİR ANAYASADIR !!**

KÜRT BOYKOTU SÖZ KONUSU DEĞİL; AĞRI, BATMAN, BİNGÖL,
HAKKARİ, SİİRT.. % 95 'EVET' DEDİ.

12 HAZİRAN 2011'de SEÇİME KATILAN PARTİLER

- 1- Adalet ve Kalkınma Partisi % 49,95**
- 2- Demokrat Parti % 0,65
- 3- Cumhuriyet Halk Partisi % 25,94**
- 4- Emek Partisi % 0,07
- 5- Millet Partisi % 0,14
- 6- Liberal Demokrat Parti % 0,04
- 7- Saadet Partisi % 1,25
- 8- Hak ve Eşitlik Partisi % 0,28
- 9- Halkın Sesi Partisi % 0,76
- 10- Milliyetçi Hareket Partisi % 12,98**
- 11- Doğru Yol Partisi % 0,15
- 12- Türkiye Komünist Partisi % 0,14
- 13- Milliyetçi Muhafazakâr Parti % 0,09
- 14- Büyük Birlik Partisi % 0,74
- 15- Demokratik Sol Parti % 0,25
- 16- Barış ve Demokrasi Partisi % 6,10**

2011 GENEL SEÇİM SONUCU (katılım %80)

PARTİLER	OY SAYISI	%	MİLLETVEKİLİ
AKP	21,47 m.....	% 39,0	326 MV %59,3
CHP	11,15 m.....	% 20,3	135 MV
MHP	5,58 m.....	% 10,1	53 MV
BDP	2,60 m.....	% 4,7	36 MV
BĞSZ	0,23 m.....	% 0,4	- MV
DİĞER 12 P.	1,88 m.....	% 3,4	- MV
GEÇERSİZ	0,94 m.....	% 1,7	
KATILMAYAN	11,16 m.....	% 20,4	
T O P L A M	55,0 milyon	% 100,0	550 MV

Haziran 2011 GENEL SEÇİM SONUCU

2011'de HER 10 SEÇMENDEN,

---

4 KİŞİ AKP'Yİ

2 KİŞİ CHP'Yİ

1 KİŞİ MHP'Yİ

1 KİŞİ DİĞER PARTİLERİ SEÇTİ

2 KİŞİ SEÇİME KATILMADI

14.09.2012

Prof. A. Ercan ŞEYTAN
ÜÇGENİNDE DEMOKRASİ

25

MİLLİ BAKİYELİ ORANSAL TEMSİL !

1. Seçim barajı % 5'e indirilir; Milletvekili sayısı (M) 800'e yükseltir. (*Milletvekili gelirinin kişi başına ulusal gelire eşitlenmesi, partilere devlet yardımının kaldırılması ve milletvekili dokunulmazlığının sınırlandırılması koşuluyla!*)

Bölgeden verilecek toplam geçerli oylar karşılığı, bölgenin çıkaracağı milletvekili sayısı belirlenir.

2. Ülke genelinde verilen geçerli oyların % 5'inden çoğunu alan partilerin aldıkları geçerli oylar ile bağımsız adayların aldıkları geçerli oyların toplamından (S)

1 bağımsız milletvekili için gerekli en az oy

$B=1+ S/(M+1)$ belirlenir.

MİLLİ BAKİYELİ ORANSAL TEMSİL !

3. Bağımsızlar belirlendikten sonra, kalan milletvekillikleri için **%5 barajı aşan partilerin aldıkları oy oranına karşılık gelen Milletvekili sayıları** belirlenir.

4. Baraj üzerindeki partilerin aldıkları toplam geçerli oy sayısının bağımsızlar dışında kalan parti milletvekilleri sayısına bölümü ile **bir parti milletvekiline düşen ortalama oy sayısı (P)** bulunur. Bölgelerde partilerin aldıkları **geçerli oylar P ile bölünerek tam sayı kadar Bölge milletvekili sayısı belirlenir;**

5. Arta kalan **“kesirler”** partinin **“kontenjan milletvekilleri”** için toplanır.

«Matematik bilmeyen toplumlarda
adalet yoktur.»»

John F. Nash
NOBEL ödüllü matematikçi

teşekkürler.... æ

YÜKSEK TİCARETLİLER DERNEĞİ

14 Eylül 2012, Ankara